

7/39856 Ck 85

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- 230080
Konu : 7/39856 Esas Sayılı Soru Önergesi

02.10.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/01/2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.770398 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan soru önergesine ilişkin Gelir İdaresi Başkanlığından alınan bilgilere göre hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfi ELVAN
Hazine ve Maliye Bakanı

Ek: 7/39856 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜNER'e Ait
7/39856 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37'nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esası) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Vergi mevzuatımızda, basit usulde vergilendirme kapsamında bulunan esnaf ve sanatkara gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden farklı bir takım kolaylıklar sağlanmıştır. Bu çerçevede, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisna olup, vergi tevkifatı yapma, muhtasar beyanname verme, geçici vergi beyannamesi verme ve geçici vergi ödeme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Ayrıca, ticari kazançlarına yıllık belirli tutarda indirimler (2021 yılı için; 14.000 TL) uygulanmaktadır. Ayrıca, bu mükellefler vergiye uyumlu mükelleflere sağlanan yüzde 5 oranındaki vergi indiriminden ve ilk defa işe başlayan 29 yaşını doldurmamış olanlar üç yıl boyunca (75.000 TL'lik) genç girişimci kazanç istisnasından faydalanabilmektedirler.

Diğer taraftan, 24/03/2020 tarihli ve 31078 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Vuhan kentinde ortaya çıkan ve birçok ülkeye yayılan Koronavirüs (COVID-19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen mükelleflerin 213 sayılı Kanunun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup, bu Tebliğ ile mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin Tebliğde belirtilen vergi ödevleri ertelenmiştir.

Ayrıca, muhtelif tarihlerde yayımlanan sirkülerler ile mükelleflerin beyanname ve bildirim verme, vergi ödeme başta olmak üzere bazı vergisel yükümlülüklerinin süreleri uzatılmıştır.

Öte yandan, bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenlemeler içeren 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile kesinleşmiş asıl alacakların tutarlarında herhangi bir indirim yapılmadan ve asıl alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve faiz gibi fer'i alacaklar enflasyon oranında (Yİ-ÜFE) güncellenerek borçlar yeniden hesaplanmakta, yapılandırılan borçların ödenmesi şartıyla, bu borçlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme faizleri, gecikme zamları ve faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmektedir.

Bununla birlikte, 17/4/2020 tarihli ve 31102 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1'inci maddesi ile belediyelerce 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca tahakkuk ettirilen yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin, faaliyetlerinin durdurulduğu veya faaliyette bulunamadıkları dönemlere isabet eden kısmının alınmaması sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 25/01/2021 tarihli ve 31375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 524 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Koronavirüs salgınına ilişkin olarak İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine tamamen ara verilmesine/faaliyetlerinin tamamen durdurulmasına karar verilen iş yerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin 213 sayılı Kanunun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması hakkında açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu Genel Tebliğ ile bahse konu mükelleflerin mücbir sebep halinin 01/12/2020 tarihinde (bu tarih dâhil) başlayıp, alınan karar kapsamında faaliyetlerine tekrar başlamaları uygun görülen tarihe kadar devam etmesi ve mücbir sebep dönemine ilişkin olarak belirlenen vergisel yükümlülüklerinin ertelenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca bilindiği üzere, 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanunun 3 üncü ile 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kanunun 1'inci maddeleri çerçevesinde 2002 yılından itibaren her yıl çıkarılan Kararlar çerçevesinde T. Halk Bankası A.Ş. tarafından esnaf ve sanatkârlara düşük faizli kredi kullandırılmakta olup 2021 yılına ilişkin olarak 28/12/2020 tarih ve 3340 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı 29/12/2020 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Söz konusu Kararlara konu esnaf ve sanatkâr kavramı 2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 3'üncü maddesinin a fıkrasında "İster gezici ister sabit bir mekânda bulunsun, Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulunca belirlenen esnaf ve sanatkâr meslek kollarına dahil olup, ekonomik faaliyetini sermayesi ile birlikte bedenî çalışmasına dayandıran ve kazancı tacir veya sanayici niteliğini kazandırmayacak miktarda olan, basit usulde vergilendirilenler ve işletme hesabı esasına göre deftere tabi olanlar ile vergiden muaf bulunan meslek ve sanat sahibi kimseler" şeklinde tanımlanmaktadır.

Öte yandan, Türkiye genelinde COVID-19 nedeniyle zarar gören ülke genelindeki tüm esnaf ve sanatkârların Hazine faiz destekli kredi borçlarının ertelenmesi için üç Karar istihsal edilmiştir. Bu kapsamda ilk Kararla 01/05/2020-30/06/2020 tarihleri arasında vadesi gelen Hazine faiz indirimli kredilerin geri ödemeleri faizsiz olarak 3 ay süreyle ertelenmiş olup ikinci Kararla da 01/07/2020- 30/09/2020 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere üç ay süreyle ertelenmiştir. 03/02/2021 tarih ve 3489 sayılı üçüncü Kararda ise 01/01/2021- 30/06/2021 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere ertelenmiştir.

Bununla birlikte, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 12.03.2021 tarihinde kamuoyuna ilan edilen Ekonomi Reform Paketi kapsamında geliri düşük olan küçük esnafa vergi muafiyeti sağlanması yönünde karar alınmıştır.